

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om andelslag, 26 d § lagen om värdeandelssystemet, 29 § lagen om värdeandelskonton och 18 a § handelsregisterlagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om andelslag skall ändras. Till lagen fogas bestämmelser om överföring av andelslagets andelar till värdeandelssystemet. Enligt lagförslaget skall till värdeandelssystemet få överföras andelar, tilläggsandelar och placeringsandelar över vilka andelslaget kan utfärda andels-, tilläggsandels- eller placeringsandelsbrev enligt lagen om andelslag. De bestämmelser som föreslås är så långt som möjligt likadana som bestämmelserna i lagen om aktiebolag.

I propositionen föreslås att lagen om värdeandelssystemet skall ändras så, att genom en förordning av statsrådet kan bestämmas den tidpunkt före vilken andelar, tilläggsan-

delar och placeringsandelar som är föremål för sådan offentlig handel som avses i värdepappersmarknadslagen skall överföras till värdeandelssystemet. Dessutom föreslås att lagen om värdeandelskonton skall ändras för att klargöra andelslagets ansvar för betalningar som har samband med dess värdeandelar. Handelsregisterlagen föreslås bli kompletterad med en bestämmelse om att registermyndigheten även handlägger ärenden som gäller överföring av ett andelslags andelar till värdeandelssystemet.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfästa.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
MOTIVERING	3
1. Nuläget och föreslagna ändringar	3
2. Propositionens verkningar	4
3. Beredningen av propositionen	4
4. Ikraftträdande.....	5
LAGFÖRSLAGEN.....	6
om ändring av lagen om andelslag.....	6
om ändring av 26 d § lagen om värdeandelssystemet	11
om ändring av 29 § lagen om värdeandelskonton	12
om ändring av 18 a § handelsregisterlagen	12
BILAGA.....	14
PARALLELLTEXTER.....	14
om ändring av 26 d § lagen om värdeandelssystemet	14
om ändring av 29 § lagen om värdeandelskonton	15
om ändring av 18 a § handelsregisterlagen.....	16

MOTIVERING

1. Nuläget och föreslagna ändringar

Andelslagens andelar har tills vidare inte överförts till värdeandelssystemet, fastän något på lagstiftningen baserat hinder för det inte har funnits. Den gällande regleringen har dock ansetts otillräcklig för andelslagen för att överföringen av andelar till värdeandelssystemet skulle kunna ske tryggt. I 3 a kap. lagen om aktiebolag (734/1978) bestäms om hur aktier överförs till värdeandelssystemet samt vilka påföljder som uppstår vid överföring eller en på aktieägarens val baserad underlåtelse att överföra aktier till värdeandelssystemet. Lagen om andelslag (1488/2001) har inga motsvarande detaljerade bestämmelser om överföring av andelar, tilläggsandelar och placeringsandelar till värdeandelssystemet.

Propositionen avser att göra det klarare hur andelslags andelar, tilläggsandelar och placeringsandelar överförs till värdeandelssystemet samt att förbättra rättsskyddet genom att bestämmelser om saken fogas till lagen om andelslag. En särskild orsak till att propositionen avläts är att den nya lagen om andelslag, som trädde i kraft den 1 januari 2002, väsentligt har ökat andelslagens möjligheter att av allmänheten skaffa finansiering även i eget kapital.

Från 3 a kap. lagen om aktiebolag, som gäller överföring av aktier till värdeandelssystemet, skiljer sig lagförslaget endast till den del som de övriga bestämmelserna om andelar, tilläggsandelar och placeringsandelar väsentligen skiljer sig från de bestämmelser som gäller aktier. Utgångspunkten i lagen om andelslag är t.ex. den att omsättningen av andelar skall vara begränsad och den att i ett andelslags stadgar kan endast under vissa förutsättningar finnas bestämmelser om användning av andelsbrev, som underlättar omsättningen av andelar. I ett aktiebolag är ut-

gångspunkten i stället den att aktierna kan överlåtas fritt, och en aktieägare har direkt med stöd av lagen rätt att yrka att bolagets styrelse ger honom eller henne ett aktiebrev. Denna skillnad medför t.ex. att till värdeandelssystemet enligt 1 § i det föreslagna 21 a kap. endast kan överföras andelar över vilka andelslaget enligt lagen om andelslag får utfärda andelsbrev. Skillnaden mellan lagen om andelslag och aktiebolagslagen medför också t.ex. att vid tillämpningen av 15 § i det föreslagna 21 a kap. lagen om andelslag bestäms rätten till nya andelar alltid enbart på basis av ett beslut och inte enligt någon lagstadgad företrädesrätt. Det är också meningen att inga onödiga skillnader skall uppstå mellan å ena sidan den praxis som baserar sig på medlems-, tilläggsandels- och placeringsandelsförteckningar och fysiska andelsbevis och å andra sidan värdeandelssystemet. Ett andelslag som inte har andelsbrev men som får utfärda sådana kan, om det så önskar, även välja att direkt överföra sina andelar till värdeandelssystemet.

Även lagförslagets språkdräkt skiljer sig från bestämmelserna i 3 a kap. lagen om aktiebolag till den del som de definitioner som används i lagen om andelslag skiljer sig från dem som används i lagen om aktiebolag. Lagen om andelslag innehåller t.ex. inte sådana detaljerade bestämmelser om att bjuda ut eller ta andelar som skulle motsvara bestämmelserna om aktieteckning, varför i lagförslaget talas om "anbud", "svar" och "anbudstid", i stället för om "teckning" och "teckningstid".

Andelslag vilkas andelar, tilläggsandelar eller placeringsandelar blir föremål för offentlig handel förpliktas ännu inte i detta skede att överföra sina andelar till värdeandelssystemet. Det är inte ännu tekniskt möjligt att överföra andelar till värdeandelssystemet. Dessutom är andelslagen tills vidare bara i anspråklös utsträckning företag som

finansierar sin verksamhet genom att på värdepappersmarknaden skaffa finansiering i eget kapital. I propositionen föreslås dock att 26 d § lagen om värdeandelssystemet (826/1991) skall ändras så att det senare blir möjligt att genom förordning av statsrådet förplikta dessa andelslag att överföra sina andelar till värdeandelssystemet. Skyldigheten kommer också att gälla andelslag vilkas andelar upptas till offentlig handel efter att förordningen har trätt i kraft. Förordningen skall innehålla bestämmelser om tillräckliga övergångstider för andelslag vilkas andelar redan har upptagits till offentlig handel när förordningen träder i kraft. Däremot behövs övergångstider inte om den som ordnar den offentliga handeln har ställt överföring av andelarna till värdeandelssystemet som villkor för att handel skall få inledas eller om andelarna redan innan förordningen träder i kraft har överförts till värdeandelssystemet.

Skyldigheten att överföra andelslagens andelar till värdeandelssystemet kommer att omfattas av den möjlighet som lagen redan nu ger Finansinspektionen att i enskilda fall bevilja undantag från skyldigheten. Detta bemyndigande motsvarar det bemyndigande som Finansinspektionen har i fråga om skyldigheten att överföra aktier och placeringsfonders fondandelar som är föremål för offentlig handel.

Dessutom föreslås i propositionen att 29 § lagen om värdeandelsskonton (827/1991) skall ändras så, att den tidpunkt som bestämmer andelslagets ansvar, dvs. avstämningsdagen, även kan bestämmas på basis av andelslagets stadgar. Detta gör det möjligt att tryggt överföra andelar, tilläggsandelar och placeringsandelar till värdeandelssystemet. En motsvarande bestämmelse gäller för aktier och placeringsfondandelar.

I propositionen föreslås att 18 a § handelsregisterlagen (129/1979) skall kompletteras med en bestämmelse om att registermyndigheten även handlägger ärenden som gäller överföring av andelslags andelar, tilläggsandelar och placeringsandelar till värdeandelssystemet.

2. Propositionens verkningar

Förslaget gör det lättare att i framtiden

överföra andelslagens andelar, tilläggsandelar och placeringsandelar till värdeandelssystemet. Andelslagen har inte ännu av allmänheten skaffat finansiering i eget kapital på ett sådant sätt att det skulle finnas någon värdepapperiserad eftermarknad för andelarna. Därför ökar reformen endast andelslagens möjligheter att skaffa sig finansiering i eget kapital. Registreringen och clearingen av värdepapper som är ett alternativ för placera- rna, såsom aktier och statliga masskuldebrevslån, sker papperslöst i värdeandelssystemet. Om förslaget genomförs blir det möjligt att i framtiden behandla och förvara i synnerhet tilläggsandelar och placeringsandelar som värdeandelar, vilket bidrar till att göra denna placeringsverksamhet effektivare och tryggare. Samtidigt förenhetligar reformen behandlingen av värdepapper och gör den överskådligare.

Reformen kan genomföras utan några väsentliga ändringar av systemen hos Finlands Värdepapperscentral Ab. Förslagen har inga ekonomiska verkningar för myndigheterna eller den övriga offentliga sektorn.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid justitieministeriet. Under beredningen hördes representanter för andelslag och Finlands Värdepapperscentral Ab. Dessutom begärdes utlåtanden av finansministeriet, Patent- och registerstyrelsen, Finansinspektionen, Finska Fondhandlareföreningen rf., Hex Abp, Centralhandelskammaren, Bankföreningen i Finland rf., Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund TT rf, Finnet-förbundet rf, Andelslaget Metsäliitto, Andelsbankscentralen-ABC andelslaget, Andelslaget Tradeka-koncernen, Centrallaget för Handelslagen i Finland SOK och Finlands Elenergiförbund SENER rf.

Förslagen i propositionen fick allmänt stöd i utlåtandena. Med anledning av de detaljerade anmärkningar som framfördes i utlåtandena rättades och kompletterades lagförslagen. Bland annat har förhållandet mellan 1 och 2 mom. i 1 § i det 21 a kap. som föreslås bli fogat till lagen om andelslag förtydligats, för att det tydligare skall framgå att villkoret i 1 mom. om en stadgebestämmelse angående

rätten att bli medlem inte gäller tillägs- och placeringsandelar som avses i 2 mom. samt att det är möjligt att överföra t.ex. enbart andelslagets placeringsandelar till värdeandels-systemet. På basis av utlåtandena har även hänvisningar till paragrafer rättats, motiveringen kompletterats och till propositionen fogats ett förslag om ändring av 18 a § handelsregisterlagen.

4. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfästa.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av lagen om andelslag**

I enlighet med riksdagens beslut fogas till lagen den 28 december 2001 om andelslag (1488/2001) ett nytt 21 a kap. som följer:

21 a kap.

Andelar, tilläggsandelar och placeringsandelar som hör till värdeandelssystemet

1 §

Förutsättningar för överföring till värdeandelssystemet

Ett andelslags andelar kan överföras till värdeandelssystemet, om i stadgarna bestäms om rätten att bli medlem i andelslaget enligt vad som föreskrivs i 3 kap. 2 § 2 mom.

Tilläggsandelar och placeringsandelar kan överföras till värdeandelssystemet. Vad som nedan i detta kapitel bestäms om överföring av andelar till värdeandelssystemet tillämpas också på överföring av tilläggsandelar och placeringsandelar till värdeandelssystemet.

Bestämmelser om överföring till värdeandelssystemet kan strykas ur stadgarna med tillämpande av vad som i 9 kap. 13 § föreskrivs om strykande av stadgebestämmelser som gäller utfärdande av andelsbrev.

2 §

Beslut om att överföra andelar till värdeandelssystemet

Om överföring av andelar till värdeandels-

systemet beslutar andelsstämman genom att i stadgarna inta ett omnämnande av det. I beslutet skall fastställas eller styrelsen befullmäktigas att fastställa en tid under vilken andelarna överförs till värdeandelssystemet.

Beslutet om att överföra andelarna till värdeandelssystemet skall utan obefogat dröjsmål anmälas för registrering. Till anmälan skall fogas värdepapperscentralens samtycke, om andelen inte är föremål för offentlig handel.

3 §

Andelsbrev samt registrering av äganderätt och andra rättigheter

Andelsbreven skall senast den sista dagen av den i 2 § 1 mom. nämnda tiden (*anmälningssdag*) tillställas ett kontoförande institut för registrering av äganderätten. Det kontoförande institutet skall reda ut ägarens förvärv på det sätt som bestäms i lagen om värdeandelskonton (827/1991). I samband med registreringen av sin äganderätt skall andelens ägare överlåta andelsbrevet till det kontoförande institutet, som skall förse det med en anteckning om att andelarna har överförts till värdeandelssystemet.

Panthavare och andra rättsinnehavare skall senast på anmälningssdagen anmäla sina rättigheter för registrering på andelsägarens

värdeandelskonto. Om andelens ägare inte har något sådant konto och sökanden lämnar tillräckliga uppgifter om sin rätt och överlämnar andelsbrevet till det kontoförande institutet, skall detta öppna ett värdeandelskonto i andelsägarens namn. På kontot skall andelen och sökandens rätt registreras. Pant-sättningen kan i detta fall registreras utan skriftligt samtycke av kontoinnehavaren.

4 §

Värdeandelar som registreras på ett gemensamt konto

Värdepapperscentralen skall på anmälningsdagen öppna ett gemensamt värdeandelskonto för de andelsägare som inte har givit det kontoförande institutet sina andelsbrev för registrering av äganderätten. Som innehavare av det gemensamma värdeandelskontot antecknas andelslaget för de oanmälda andelsägarnas räkning.

Hos värdepapperscentralen skall göras upp en särskild förteckning i vilken införs de andelsägare enligt medlemsförteckningen vilkas andelsbrev inte senast på anmälningsdagen har lämnats in för notering enligt 3 §. En sådan förteckning behöver dock inte göras upp, om överföringen av andelslagets andelar till värdeandelsystemet sker på ett av värdepapperscentralen godkänt sätt som tryggar andelsägarens rättigheter och som innebär att andelsbrevet förses med en anteckning som gör det möjligt att utreda varje andelsbrevs samband med noteringen på värdeandelskontot. Numren på de andelar som har noterats på det konto som nämns i 1 mom. eller numren på andelsbrevet för dem skall kunna klarläggas.

Den som styrker sin rätt till de andelar som har noterats på det konto som nämns i 1 mom. och visar andelsbrevet får yrka att hans eller hennes rättighet skall noteras enligt 3 §.

5 §

Försäljning av andelar på ett gemensamt konto

Andelsstämman kan sedan fem år har för-

flutit från anmälningsdagen besluta att för ägarnas räkning sälja de andelar av ett visst slag som finns på ett sådant gemensamt värdeandelskonto som avses i 4 § 1 mom., om andelarna motsvarar högst en procent av det sammanlagda antalet andelar som hör till detta slag av andelar. Andelsstämmans beslut skall i enlighet med 4 kap. 13 § delges ägarna till de andelar som avses i beslutet och de personer som avses i 3 § 2 mom.

Om ägaren till andelar på ett gemensamt värdeandelskonto eller en i 3 § 2 mom. avsedd person inte inom ett år från det att en uppmaning enligt 4 kap. 13 § getts med stöd av beslutet har yrkat på registrering av sin rätt så som föreskrivs i 3 §, har han eller hon förverkat sin rätt till andelarna. Andelslaget skall därefter utan dröjsmål sälja andelarna. Härvid skall andelslaget dock beakta andelsägarens fördel. Andelarna skall säljas vid sådan offentlig handel som avses i 1 kap. 3 § värdepappersmarknadslagen eller, om detta inte är möjligt, på offentlig auktion.

Andelslaget skall enligt lagen om deponering av pengar, värdeandelar, värdepapper eller handlingar som betalning eller till befrielse från annan fullgörelseskyldighet (281/1931) omedelbart hos länsstyrelsen på andelslagets hemort, efter avdrag av annons- och försäljningskostnaderna, deponera medlen utan förbehåll om att återfå det deponerade. Andelens ägare eller den som avses i 3 § 2 mom. kan mot andelsbrevet lyfta en mot andelarna svarande andel av medlen.

6 §

Utövande av de rättigheter som andelar som har registrerats på ett gemensamt konto ger

Utdelning av överskott, utbetalning eller medel som andelslaget har beslutat om efter anmälningsdagen och som gäller andelar som avses i 4 § kan inte lyftas, och en på andelarna grundad rätt som har uppkommit efter anmälningsdagen att ta nya andelar för vilka skall erläggas betalning eller att få andelar vid en fondförhöjning kan inte utövas förrän andelsbrevet har tillställts ett kontoförande institut för registrering av äganderätten.

En andelsägare, som före anmälningsdagen har antecknats i medlemsförteckningen eller

som till andelslaget har anmält och styrkt sitt förvärv, kan i andelslaget utöva andra rättigheter än de som räknas upp i 1 mom., även om han eller hon inte har lämnat in andelsbrevet för notering av äganderätten. Om andelslaget kräver det, skall andelsägaren då visa upp sitt andelsbrev eller lägga fram en utredning om var det finns eller någon annan utredning om att äganderätten till andelen ännu inte har noterats på ett värdeandelskonto.

Efter anmälningdagen medför andelsbrevet inte någon annan rätt i andelslaget än den som nämns i 4 § 3 mom. I fråga om verkan av att andelsbrevet överläts skall efter anmälningdagen på motsvarande sätt tillämpas 27 och 29—31 § lagen om skuldebrev. Andelsbrevet kan även efter anmälningdagen dödas enligt vad som bestäms särskilt.

7 §

Andelslagets underrättelse till ägarna

Andelslaget skall senast fyra månader före anmälningdagen underrätta de andelsägare vilkas adress andelslaget känner om det beslut som nämns i 2 § samt om hur andelsägaren eller den i vars besittning andelsbrevet är skall gå till väga för att få rätten till andelen noterad på ett värdeandelskonto. Motsvarande anvisningar skall också ges om hur övriga rättigheter som hänför sig till andelen kan noteras.

Beslutet skall tillkännages så som andelsstämman sammankallas enligt 4 kap. 13 §. Dessutom skall ett meddelande publiceras i den officiella tidningen. Anvisningarna och tillkännagivandet skall också tillställas värdepapperscentralen och det kontoförande institutet.

I värdepapperscentralens regler kan vid behov föreskrivas närmare om det förfarande som avses i 1 och 2 mom.

8 §

Medlemsförteckningen i värdeandelsystemet

Över de andelar som hör till värdeandelsystemet och deras ägare skall med anlitande av automatisk databehandling föras en med-

lemsförteckning, i vilken skall anges andelsägarens namn, personbeteckning eller annat identifikationssignum, kontakt-, betalnings- och beskattningssuppgifter, antal andelar samt det kontoförande institut som har hand om det värdeandelskonto på vilket andelarna har registrerats.

Om ett andelslag har olika slag av andelar, skall dessa andelars antal specificeras i medlemsförteckningen.

Förvaltarregistrerade andelar skall i medlemsförteckningen införas särskilt för sig så att om den som förvaltar andelarna ges de uppgifter som skall antecknas om andelens ägare samt ett omnämnande av förvaltarregistreringen.

För förvaltarregistrerade andelar samt för andelar, för vilka någon annan än andelsägaren enligt anteckningarna på värdeandelskontot är berättigad att ta emot prestationer som har sin grund i andelen, skall som betalningsadress i medlemsförteckningen anges innehavaren av förvaltningskontot eller det kontoförande institutet.

9 §

Vänteförteckning

Om en tillfällig notering av förvärvarens fång har gjorts enligt 18 § lagen om värdeandelskonton, skall förvärvaren inte införas i medlemsförteckningen. Värdepapperscentralen skall i stället föra en särskild förteckning (*vänteförteckning*) där förvärvet antecknas tills den slutliga noteringen har gjorts. Vid en tillfällig notering skall förvärvarens fångsman likaså avföras ur medlemsförteckningen och anges i vänteförteckningen.

Om en tillfällig registrering avser en villkorlig överlåtelse eller om det är fråga om en sådan tillfällig registrering som avses i 16 c § 3 mom. lagen om värdeandelskonton, skall fångets inte antecknas i vänteförteckningen.

Om överlåtelse av en andel som hör till värdeandelsystemet har begränsats med stöd av denna lag eller stadgarna och förvärvarens fång har anmälts för anteckning i medlemsförteckningen, skall förvärvarens fång först anges i vänteförteckningen. Andelsägarens förvärv får antecknas i medlemsförteckningen när det är klart att ägaren kommer att an-

tas som medlem eller att inlösningsrätten inte kommer att utnyttjas.

Innan en höjning av insatsen har registrerats och insatsen har betalats till fullo, skall den som har rätt till en eller flera andelar införas i vänteförteckningen. I denna skall för honom göras en anteckning om betalning av insatsen. När höjningen av insatsen har registrerats och insatsen har betalats till fullo, skall andelsägaren införas i medlemsförteckningen. Vad som föreskrivs i detta moment skall på motsvarande sätt tillämpas, om det när andelslaget bildades har bestämts att andelslagets andelar skall överföras till värdeandelssystemet.

10 §

Rätt att få uppgifter ur medlemsförteckningen och vänteförteckningen i värdeandelssystemet

Var och en har rätt att i värdepapperscentralen ta del av medlems- och vänteförteckningen samt, om andelslaget har terminalförbindelse till värdepapperscentralen, också på andelslagets huvudkontor. Om andelslagets skyldighet att ge kopior av medlems- och vänteförteckningen eller en del av dem gäller 3 kap. 3 § 3 mom.

Andelsägarens, förvärvarens och en i 9 § 4 mom. nämnd persons personbeteckning samt betalnings- och beskattningssuppgifter eller uppgifter om det kommissionskonto på vilket andelar som en andelsägare lämnat till försäljning har registrerats får likväl inte lämnas ut utan hans eller hennes samtycke. På rätten att få uppgifter om vilket kontoförande institut som har hand om det värdeandelskonto på vilket andelarna är registrerade tillämpas på motsvarande sätt vad som i 29 a § lagen om värdeandelssystemet föreskrivs om rätt att få uppgifter om värdeandelskonton.

11 §

Tidpunkten från vilken förvärvaren får utöva sina rättigheter

Den som har förvärvat en andel som hör till

värdeandelssystemet får inte utöva de rättigheter som tillkommer ägaren av en andel i andelslaget förrän han eller hon har införts i medlemsförteckningen, om inte något annat följer av 6 § 2 mom. i detta kapitel eller av 28 § 2 mom. lagen om värdeandelssystemet.

12 §

Bestämmelse om avstämningsdag i stadgarna

Ett andelslag som har beslutat överföra sina andelar till värdeandelssystemet skall i stadgarna ta in en bestämmelse enligt vilken rätten att efter anmälningsdagen få medel som andelslaget betalar ut samt rätt att få andelar när nya andelar ges ut endast tillkommer den

1) som på en bestämd avstämningsdag har antecknats som andelsägare i medlemsförteckningen,

2) vars rätt till en prestation på avstämningsdagen har noterats på en i medlemsförteckningen införd andelsägares värdeandelskonto och enligt 8 § 4 mom. har införts i medlemsförteckningen, eller

3) på vars värdeandelskonto andelen, om den är förvaltarregistrerad, på avstämningsdagen har noterats och för vilken med stöd av 28 § lagen om värdeandelssystemet andelsförvaltaren har införts som andelsförvaltare i medlemsförteckningen.

Om innehavet av andelen har antecknats i vänteförteckningen på avstämningsdagen, hör rätten enligt 1 mom. till den som visar att han eller hon ägde andelen på den dagen.

13 §

Rätt att delta i en andelsstämma

Rätt att delta i andelsstämman i ett andelslag vars andelar har överförts till värdeandelssystemet har endast en andelsägare som tio dagar före andelsstämman har varit antecknad som andelsägare i medlemsförteckningen, om inte något annat följer av 6 § 2 mom. Förändringar som har skett i andelsinnehavet efter den dag som avses ovan inverkar inte på andelsägarens rätt att delta i

andelsstämman eller på andelsägarens röstetal. Den medlemsförteckning som här avses är offentlig till utgången av andelsstämman.

Den kallelse till andelsstämman som avses i 4 kap. 11 § skall utfärdas senast en vecka före den dag som avses i 1 mom.

14 §

Tillfällig anteckning i medlemsförteckningen

Ägaren till en förvaltarregistrerad andel kan för deltagande i andelsstämman tillfälligt antecknas i medlemsförteckningen. Anteckningen görs den dag som avses i 13 § 1 mom. För tillfällig anteckning skall uppges andelsägarens namn och adress, antalet andelar som antecknas i medlemsförteckningen samt en sådan individualiserande uppgift enligt värdepapperscentralens regler som skall ges när det identifikationsnummer som avses i 3 § 2 mom. lagen om värdeandelskonton söks.

15 §

Rätt att delta i ett anbud

Vid höjning av insatsen eller emission av nya andelar, optionsrätter eller konvertibla skuldebrev skall de rättigheter som gäller åtgärden när anbudstiden börjar noteras på de rättsinnehavares värdeandelskonton som anges i 12 §.

Den till vilken en rätt till en andel, en optionsrätt eller ett konvertibelt skuldebrev har överlåtit efter att anbudstiden började har rätt att enligt anbudsvillkoren delta i teckningen, om

1) rätten har noterats på hans eller hennes värdeandelskonto, och

2) rätten har överlåtit till honom eller henne av en i 1 mom. avsedd rättsinnehavare eller av en person som härleder sin rätt från en sådan rättsinnehavare.

16 §

Förbud att använda andelsbrev

Över andelar som hör till värdeandelssystemet

utfärdas inte några andelsbrev eller interimsbevis. Om rätten till sådana andelar samt om fullgörandet av den prestationsskyldighet som grundar sig på andelen bestäms i lagen om värdeandelskonton.

17 §

Avförande av andelar från värdeandelssystemet

Andelsstämman kan genom att ändra stadgarna besluta att andelslagets andelar skall avföras från värdeandelssystemet. Då skall i tillämpliga delar iakttas 2 och 7 §. Beslutet är dock giltigt endast om medlemmar som innehar minst nio tiondedelar av de vid stämman avgivna rösterna har omfattat beslutet.

I de fall som avses i 1 mom. skall genom förmedling av det kontoförande institutet utfärdas andelsbrev till den som på värdeandelskontot på den anmälningdag som anges i beslutet hade registrerats som ägare till andelarna, om inte något annat följer av de anteckningar som har registrerats på ägarens värdeandelskonto.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas inte, om andelslagets andelar avförs från värdeandelssystemet på grund av att andelslaget upplöses eller fusioneras.

18 §

Emission av optionsrätter och konvertibla skuldebrevslån i värdeandelssystemet

Andelslagets styrelse kan besluta att optionsrätter eller ett lån mot konvertibla skuldebrev skall emitteras inom värdeandelssystemet. Då ersätter värdeandelsregistrets noteringar de åtgärder enligt 11 och 12 kap. som gäller optionsrätt och konvertibla skuldebrev. Värdepapperscentralen för en förteckning över innehavarna av optionsrätterna och de konvertibla skuldebreven. Bestämmelserna i 8 och 9 § gäller i tillämpliga delar denna förteckning.

19 §

Odelbara rätter

I samband med beslut om emission av andelar, optionsrätter eller konvertibla skuldebrev inom värdeandelssystemet kan det dessutom beslutas att på rättsinnehavarens värdeandelskonto skall noteras det maximiantal rätter som är jämnt delbart med det antal som behövs för utövande av rätten, och att andelslaget säljer de återstående rätterna för de berättigades räkning så som bestäms i 5 § 2 mom. Penningvederlaget för rättema skall betalas till de berättigade i förhållande till de rätter som sålts för deras räkning, senast i samband med den utbetalning som följer efter anbudstidens utgång.

Andelsstämman kan i ett beslut om fondförhöjning bestämma att när den tid som har reserverats för förhöjningen har gått ut, skall nya andelar noteras på värdeandelskontot till det antal som rätterna berättigar till.

20 §

Anbud och svar genom betalning

I samband med ett beslut om emission av andelar, optionsrätter eller konvertibla skuldebrev inom värdeandelssystemet kan det dessutom beslutas att anbud om att ta dessa eller en del av dem kan göras genom att de betalas så som anges i beslutet och att styrelsen godkänner samtliga genom betalning gjorda anbud eller svar som motsvarar anbudsvillkoren. Genom betalning gjorda anbud eller svar måste kunna godkännas utan ändring av stadgarna. Kopior av förhöjningsbeslutet, stadgarna och andelsstämmans beslut om bemyndigande samt av de handlingar som avses i 4 kap. 15 § skall hållas tillgängliga även hos värdepapperscentralen samt sändas till de andelsägare som ber om det.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag**om ändring av 26 d § lagen om värdeandelssystemet**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen den 17 maj 1991 om värdeandelssystemet (826/1991) 26 d §, sådan den lyder i lag 52/1999, som följer:

26 d §

Fondandelar och andelar i ett andelslag

Ett fondbolag skall senast vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet överföra fondandelarna i de placeringsfonder som det förvaltar till värdeandelssystemet, om inte finansinspektionen av särskilda skäl

beviljar undantag från detta. Detsamma gäller skyldigheten för ett sådant andelslag vars andel, tilläggsandel eller placeringsandel har upptagits till offentlig handel enligt värdepappersmarknadslagen, att överföra sina andelar till värdeandelssystemet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av 29 § lagen om värdeandelskonton**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 17 maj 1991 om värdeandelskonton (827/1991) 29 § 1 mom., sådant det lyder i lag 53/1999, som följer:

29 §
Har emittenten erlagt en betalning som grundar sig på en värdeandel till den som enligt uppgifterna på värdeandelskontot eller i den förteckning som nämns i 4 § 1 mom. lagen om värdeandelssystemet på förfalldagen eller på en avstämningsdag som bestäms i bolagsordningen, stadgarna eller placerings-

fondens stadgar hade rätt att ta emot betalningen, men framgår det sedan att han inte hade rätt att göra det, är betalningen dock giltig, utom då emittenten visste eller borde ha vetat att betalningen sker till fel person.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av 18 a § handelsregisterlagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i handelsregisterlagen av den 2 februari 1979 (129/1979) 18 a § 2 mom., sådant det lyder i lag 1490/2001, som följer

18 a §

Registermyndigheten handlägger ärenden

som gäller överföring av ett andelslags andelar till värdeandelssystemet, nedsättning av ett andelslags reservfond, överkursfond och

placeringsandelskapital, andelslags fusion, delslag.
delning av andelslag och ändring av sam-
manslutningsform samt andelslags likvida-
tion på det sätt som bestäms i lagen om an- _____
Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

Nådendal den 28 juni 2002

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister Johannes Koskinen

2.**Lag****om ändring av 26 d § lagen om värdeandelssystemet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 17 maj 1991 om värdeandelssystemet (826/1991) 26 d §, sådan den lyder i lag 52/1999, som följer:

Gällande lydelse

26 d §

Fondandelar

Ett fondbolag skall senast vid en tidpunkt som bestäms genom förordning överföra fondandelarna i de placeringsfonder som det förvaltar till värdeandelssystemet, om inte finansinspektionen av särskilda skäl beviljar undantag från detta.

Föreslagen lydelse

26 d §

Fondandelar och andelar i ett andelslag

Ett fondbolag skall senast vid en tidpunkt som bestäms genom förordning *av statsrådet* överföra fondandelarna i de placeringsfonder som det förvaltar till värdeandelssystemet, om inte finansinspektionen av särskilda skäl beviljar undantag från detta. *Det samma gäller skyldigheten för ett sådant andelslag vars andel, tilläggsandel eller placeringsandel har upptagits till offentlig handel enligt värdepappersmarknadslagen, att överföra sina andelar till värdeandelssystemet.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av 29 § lagen om värdeandelskonton**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 17 maj 1991 om värdeandelskonton (827/1991) 29 § 1 mom., sådant det lyder i lag 53/1999, som följer:

Gällande lydelse

29 §

Har emittenten erlagt en betalning som grundar sig på en värdeandel till den som enligt uppgifterna på värdeandelskontot eller i den förteckning som nämns i 4 § 1 mom. lagen om värdeandelssystemet på förfallodagen eller på en avstämningsdag som bestäms i bolagsordningen eller i en placeringsfonds stadgar hade rätt att ta emot betalningen, men framgår det sedan att han inte hade rätt att göra det, är betalningen dock giltig, utom då emittenten visste eller borde ha vetat att betalningen sker till fel person.

Föreslagen lydelse

29 §

Har emittenten erlagt en betalning som grundar sig på en värdeandel till den som enligt uppgifterna på värdeandelskontot eller i den förteckning som nämns i 4 § 1 mom. lagen om värdeandelssystemet på förfallodagen eller på en avstämningsdag som bestäms i bolagsordningen, *stadgarna eller placeringsfondens* stadgar hade rätt att ta emot betalningen, men framgår det sedan att han inte hade rätt att göra det, är betalningen dock giltig, utom då emittenten visste eller borde ha vetat att betalningen sker till fel person.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av 18 a § handelsregisterlagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i handelsregisterlagen av den 2 februari 1979 (129/1979) 18 a § 2 mom., sådant det
lyder i lag 1490/2001, som följer

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

18 a §

Registermyndigheten handlägger ärenden som gäller nedsättning av ett andelslags reservfond, överkursfond och placeringsandelskapital, andelslags fusion, delning av andelslag och ändring av sammanslutningsform samt andelslags likvidation på det sätt som bestäms i lagen om andelslag.

Registermyndigheten handlägger ärenden som gäller *överföring av ett andelslags andelar till värdeandelssystemet*, nedsättning av ett andelslags reservfond, överkursfond och placeringsandelskapital, andelslags fusion, delning av andelslag och ändring av sammanslutningsform samt andelslags likvidation på det sätt som bestäms i lagen om andelslag.

Denna lag träder i kraft den 20 .